

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМІРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

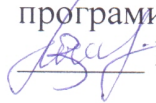
Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин
01 вересня 2023р., протокол № 8
Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 081 «Право»
освітньо-професійна програма «Право»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту

Схвалено на засіданні кафедри
міжнародних відносин і
політичного менеджменту
29 серпня 2023 р., протокол № 7
Завідувач кафедри
 Вікторія
ЗАГУРСЬКА-АНТОНЮК

Гарант освітньо-професійної
програми
 Вікторія ТИЧИНА

Розробник: доктор філософії з історії та археології,
ст. викладач кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту
Олена ВОЙТЮК

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів _4_	Галузь знань 08 «Право»	<u>нормативна</u> (нормативна, за вибором)
Модулів – _3_	Спеціальність код 081 «Право»	Рік підготовки:
Змістових модулів – _3_		1
Загальна кількість годин - _120_		Семестр
		2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних _5_ самостійної роботи _2,5_	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції
		_48_ год.
		Практичні
		_32_ год.
		Лабораторні
		-год.
		Самостійна робота
		_40_ год.
		Вид контролю: залік

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – _67_ % аудиторних занять, _33_ % самостійної та індивідуальної роботи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія України та українська культура» є формування у студентів глибокого розуміння історичного та культурного розвитку України як незалежної держави, розвитку національної свідомості та патріотизму; ознайомлення з базовими тенденціями, процесами та подіями в історії України, визначними історичними, політичними та військовими персоналіями, діячами культури та мистецтв; виховання толерантного ставлення до культурного різноманіття.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчити ключові етапи історичного розвитку України;
- ознайомитися з важливими процесами та трансформаціями, які вплинули на формування та розвиток України як держави, народу та культури;
- сформувати вміння критично аналізувати історичні події та факти;
- окреслити дипломатичні події в історичному та культурному контексті, які відіграють важливу роль у міжнародних відносинах України;
- пізнати багатогранність української культурної спадщини (культурні традиції, витвори мистецтва, літератури, музики, архітектури, фольклору та інших проявів української культури);
- з'ясувати важливість збереження та захисту культурних цінностей для майбутніх поколінь;
- окреслити роль України у глобальних подіях людства;
- сформувати патріотичну свідомість та зрозуміти значення національної ідентичності на основі ключових подій української історії та прикладі її визначних постатей;
- проаналізувати сучасні події в контексті історичного розвитку та культурних тенденцій України.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 081 «Право»:

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 4

цінності, розуміння її правової природи.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 081 «Право»:

РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Давня та середньовічна історія України

Тема 1. Вступ. Стародавня доба історії України.

Предмет та методологія дисципліни «Історія України та українська культура». Основні джерела з історії України. Періодизація історії України та культурного процесу.

Праісторичний період України: розвиток давніх культур і поява перших поселень на території України. Кімерійці, скіфи та сармати. Вплив грецьких та римських колонізаторів, міграцій гунів, готів, хунів та інших народів на формування культурного й політичного ландшафту. Утворення давньогрецьких колоній у Причорномор'ї. Утворення Боспорського царства.

Походження та розселення слов'янських племен на українських територіях: етнічні особливості, побут, взаємодія з іншими етнічними групами.

Тема 2. Утворення Київської Русі та Галицько-Волинської держави (IX – перша половина XIV ст.).

Становлення Київської Русі як держави та її відносини з сусідніми країнами. Зовнішня політика перших київських князів. Роль Київської Русі в торгівельних та культурних обмінах з Європою та Азією. Роль В. Великого в укріпленні державної влади. Повстання древлян (945 р.).

Прийняття християнства в Київській Русі. Хрещення Русі (988 р.) Внутрішня та зовнішня політика Я. Мудрого. «Руська Правда» - перший звід давньоруського права. Взаємодія Київській Русі з іншими державами та формування міжнародних відносин.

Утворення Галицько-Волинської держави, її суспільно-політичний та адміністративний устрій. Вплив татаро-монгольської навали на зовнішні відносини та політику українських земель.

Тема 3. Українські землі за литовсько-польської доби (друга половина XIV – перша половина XVII ст.).

Польська експансія в українські землі наприкінці XIV ст. Кревська унія (1385 р.). Загарбання Галичини польською шляхтою (1387 р.). Посилення польського впливу в Україні, покатоличення населення. Політика Великого князя литовського Вітовта. Повстання М. Глинського (1508 р.)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 5

Політичний лад Великого князівства Литовського та його вплив на українські землі, взаємовідносини між князівствами. Напади татар і турків на українські землі. Литовські статuti (1529 р., 1566 р., 1588 р.). Магдебурзьке право. Національні й соціальні рухи на українських землях.

Об'єднання Литви та Польщі в Річ Посполиту. Люблінська унія (1569 р.). Гетьмани та їх роль у внутрішній та зовнішній політиці. Роль України в економічних процесах Речі Посполитої. Остаточне закріпачення селянства. Гайдамацькі повстання. Фактори, що спричинили розпад Речі Посполитої. Вплив Речі Посполитої на формування української самосвідомості.

Тема 4. Козацька доба та геополітична роль України (XVI – перша половина XVII ст.)

Теорії походження та виникнення козацтва. Заснування Запорозької Січі та її структура. Перші козацькі гетьмани. Військове мистецтво козаків. Козацько-селянські повстання під проводом видатних українських гетьманів (П. Конашевич-Сагайдачний, К. Косинський, С. Наливайко та ін.). «Ординація» (1638 р.) і період «золотого спокою». Козацькі дипломатичні ініціативи та співпраця з іноземцями. Вплив Запорозької Січі на міжнародну карту та стосунки з Російською та Османською імперіями.

Політична організація та повстання в Гетьманщині. Козацьке повстання під проводом гетьмана Б. Хмельницького. Битви під Жовтими Водами і Корсунем. Розгортання національно-визвольної боротьби (1648-1649 рр.). Зборівський мирний договір. Формування державних інституцій, внутрішня та зовнішня політика. Зовнішньо-політична діяльність Б. Хмельницького. Берестецька битва (1651 р.) Переяславська рада (1654 р.), укладення українсько-російської міждержавної угоди. Березневі статті (1654 р.).

Тема 5. Українські землі наприкінці XVII - XVIII ст.

Україна в добу «Руїни». Політика гетьмана І. Виговського. Розбудова Української держави. Корсунський (1657 р.) і Гадяцький (1658 р.) договори. Конотопська битва (1659 р.). Гетьманство Ю. Хмельницького. Переяславські статті (1659 р.) Українські землі у політичних планах Росії, Польщі, Туреччини. Андрусівське перемир'я (1667 р.). Гетьман П. Дорошенко. Буцацький мирний договір (1672 р.). Чигиринські походи (1677 р., 1678 р.).

Гетьманство І. Мазепи та І. Скоропадського. Коломацькі (1687 р.) і Решетилівські статті (1709 р.). Полтавська битва (1709 р.). Гетьман П. Орлик. Прийняття «Пактів і Конституцій прав і вольностей Війська Запорозького» (1710 р.). Правління гетьманів П. Полуботка, Д. Апостола та К. Розумовського.

Посилення антиукраїнської політики за Катерини II. Кошовий отаман П. Калнишевський. Зруйнування Запорозької Січі (1775 р.). Гайдамацький та опришківський рухи на чолі з І. Гонтою, М. Залізником та О. Довбушем.

Змістовий модуль 2. Нова та новітня історія України (XIX – XXI ст.).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 6

Тема 6. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.).

Історичне значення поділу Речі Посполитої (1772 р., 1793 р., 1795 р.). Воєнні конфлікти між Російською та Османською імперіями.

Реформи Олександра I та Олександра II. Скасування кріпацтва (1861 р.). Реформи Франца Йосифа I: зміни в адміністративній та соціальній сферах, асиміляційна політика та укріплення централізованого управління.

Участь українців у національно-визвольних рухах та зовнішньополітичних діях. Польські повстання (1830-1831 рр., 1863–1864 рр.). Рух за галицьку автономію. Активізація національного руху за збільшення політичних та культурних прав у межах Російської імперії під час першої Російської революції (1905–1907 рр.). Столипінська аграрна реформа (1906–1911 рр.).

Тема 7. Українська національна революція 1917-1921 рр.

Відродження національних громадсько-політичних організацій. Утворення Центральної Ради (1917 р.). Діяльність М. Грушевського, В. Винниченка, М. Міхновського. Утворення «Вільного козацтва». Всеукраїнський національний Конгрес (1917 р.). Універсали ЦР. Проголошення УНР (1917 р.).

Харківський з'їзд Рад: проголошення радянської влади в Україні. Бій під Крутами (1918 р.). Брест-Литовський мирний договір (1918 р.). Внутрішня і зовнішня політика уряду УНР. Проголошення незалежності, прийняття Конституції УНР (1918 р.). Німецько-австрійська окупація України.

Гетьманат П. Скоропадського (1918 р.). Повстання С. Петлюри. Боротьба українців з білогвардійськими, польськими, та червоними військами. «Трикутник смерті» (1919 р.). Проголошення ЗУНР (1918 р.). «Акт злуки» (1919 р.) Дипломатична діяльність уряду ЗУНР. Польсько-українська війна. Варшавський договір (1920 р.). Закінчення війни між УНР і Радянською Росією. Підписання Ризького миру (1921 р.).

Тема 8. Українські землі у міжвоєнний період (1921-1939 рр.).

Міжнародне, політичне та соціально-економічне становище Української СРР на початку 20-х рр. XX ст. Особливості запровадження НЕП в Україні. Утворення Союзу РСР. Система влади в Україні. «Криза НЕП». «Ножиці цін». Політика «Українізації» (коренізації) як засіб зміцнення влади більшовиків в УРСР. Діяльність Г. Гринька, М. Скрипника, О. Шумського. Ліквідація неписьменності та її підсумки.

Формування сталінського режиму, колективізація та індустріалізація. Хлібозаготівельна криза (1928-1929 рр.). Голодомор в Україні (1921-1923 рр., 1932-1933 рр.), його наслідки. Масові політичні репресії. Великий терор. «Шахтинська справа». Холодна збройна кампанія Польщі в Україні (1930 р.). Польсько-радянський пакт непроникності (1932 р.).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 7

Тема 9. Україна у роки Другої світової війни та перші повоєнні роки (1939 – перша половина 50-х рр. XX ст.).

Підписання пакту Молотова-Ріббентропа (1939 р.). Початок Другої світової війни (1939 р.). Розподіл України між Німеччиною та СРСР, військові дії та окупаційна адміністрація. Трагедія Бабиного Яру (1941 р.). Утворення ОУН. «Акт проголошення відновлення Української держави» (1941 р.) Арешт українського уряду на чолі з Я. Стецько й С. Бандерою. Утворення УПА та ОУН–УПА.

Масові репресії та Голокост. Примусове виселення етнічних спільнот з Криму. Визволення України від нацистської окупації (1943-1944 рр.). Участь українців в союзницьких арміях. УРСР в ООН та інших міжнародних організацій. Початок холодної війни (1945 р.).

Післявоєнний поділ України. Голодомор 1946-1947 рр. Операція «Вісла» (1947 р.). Придушення збройного опору ОУН-УПА. Передача Кримської області до складу УРСР (1954 р.). Боротьба з «космополітизмом».

Тема 10. Україна у періоди «Хрущовської відлиги» та кризи радянської системи (друга половина 50-х рр. - початок 90-х р. XX ст.).

Десталінізація в Україні. «Хрущовська відлига» (1953-1964 рр.): скасування репресивних політик і політичних репресій. Реформи М. Хрущова. «Декрет про землю» (1956 р.). Влада Л. Брежнєва і поглиблення засилля партії. Налагодження індустріального розвитку та наукового прогресу. Курс на «зближення і злиття націй» та посилення русифікації. Конституція УРСР (1978 р.). Україна в єдиному народногосподарському комплексі СРСР за часів В. Щербицького.

Український науково-технічний потенціал у космічній галузі як фактор досягнення зовнішньо-політичних цілей СРСР у холодній війні. Чорнобильська катастрофа (1986 р.). «Перебудова і гласність» (1985-1991 рр.): політичні та економічні реформи під керівництвом М. Горбачова.

Тема 11. Сучасна Україна як незалежна держава.

Розпад Радянського Союзу. Референдум (1991 р.) та прийняття Акту проголошення незалежності України (1991 р.). Розроблення власної зовнішньої політики. Реформи у сферах освіти, охорони здоров'я, правосуддя, політики децентралізації та демократії. Ухвалення Конституції України (1996 р.).

Помаранчева революція (2004 р.). Російсько-український газовий конфлікт (2006 р., 2009 р.). Вступ України до ООН, ПАРЄ, ОБСЄ, підписання Угоди про асоціацію з ЄС у контексті євроінтеграційного курсу України. Революція Гідності (2013-2014 рр.). Усі Президенти за добу незалежності України.

Основні аспекти російсько-української війни (з 2014 р.) та її вплив на світовий порядок і відносини між країнами в умовах сучасних глобальних політичних трансформацій.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 8

Змістовий модуль 3. Історія української культури.

Тема 12. Культурна спадщина та мистецтво стародавньої України.

Специфіка української культури в контексті світової. Етнокультура. Національна культура. Розвиток пізнання, архітектурні, літературні та писемні пам'ятки, символіка, релігійні вірування, обряди та монументальне мистецтво стародавньої України.

Становлення української фольклористики та історіографії. Матеріалізовані пам'ятки духовної культури. Трипільська культура та її особливості. «Велесова книга» - збірник язичницьких текстів докириличного періоду. Світоглядні домінанти протоукраїнців. Устрій. Мистецтво. Матеріали та їх обробка.

Тема 13. Особливості культурного процесу в Україні (кінець IX – перша половина XVI ст.).

Державницька ідеологія, теоцентризм і проблема «двовір'я» Київської Русі. Утвердження християнства. Запровадження й опанування кирилиці. Становлення української філософії. «Руська правда». Формування архітектури, мистецтва, музики та літератури Київської Русі на тлі зміцнення позицій держави на міжнародній арені.

Відродження культурного життя у XV–XVI ст. Антропоцентризм, авторське право, національна приналежність, географічні відкриття, прагнення русинів поновити свій статус на міжнародній арені. Формування «католицької Русі» у Західній Європі. Особливості національного Ренесансу. Становлення культурних осередків. Братства як осередки музичної грамоти. Розвиток оборонно-замкового будівництва. Берестейська унія (1596 р.) та її наслідки.

Тема 14. Культура України другої половини XVI–XIX ст.

Національні особливості бароко як стилю мистецтва в архітектурі, малярстві та літературі XVI–XVIII ст. Мистецькі школи при братствах, Києво-Печерській лаврі та Київському колегіумі. Омосковлення української церкви.

Козацькі церкви як українське архітектурне явище. Реконструкція релігійних інституцій за І. Мазепи. Меценатство громадських діячів, гетьманів і полковників (П. Могила, С. Самойлович, П. Герцик, Д. Апостол). Утвердження дум як самостійного жанру, становлення театрального мистецтва, поява опери. Вертеп як феномен національної культури. Значення творчості Г. Сковороди у становленні світової філософії. Формування Києво-Могилянської академії.

Режим цензури та обмеження національних свобод української преси та освіти за часів Російської імперії. «Валуєвський циркуляр» (1863 р.) та «Емський указ» (1876). Програмні документи Кирило-Мефодіївського братства. Діяльність «Руської трійці», «Громади», НТШ, «Братства тарасівців» і «Просвіти» Емансипаційний рух жінок в Україні.

Утвердження української мови як літературної (Т. Шевченко, П. Куліш, І. Франко). Становлення української журналістики. Роль університетів як

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 9

культурних осередків. Формування письменства. Зародження української фольклористики. Еклектизм української архітектури. Розвиток народного театрального мистецтва у 70–90-х рр. XIX ст.

Тема 15. Розвиток української культури у XX-XXI ст.

Модерністські тенденції в українській культурі початку XX ст. Роль відкриття Академії українського мистецтва (1917), Української академії наук (1918) і Національної бібліотеки Української Держави (1918) у розвитку української культури. Осередки творчої «молодої генерації». Стаціонарні театри. Формування музичного мистецтва на чолі з М. Лисенком (М. Леонтович, М. Аркас, К. Стеценко, Б. Лятошинський).

Українська культура «Розстріляного Відродження». Активізація культурного життя українства в еміграції. «Шістдесятництво» – культурно-політичний рух другої половини XX ст. Розвиток народного та образотворчого мистецтва (М. Приймаченко, А. Петрицький, Т. Яблонська). Особливості дисидентського руху як політичного опору тоталітарній радянській системі щодо дотримання прав людини відповідно до міжнародних договорів.

Літературне і мовне відновлення та розвиток кіноіндустрії, образотворчого мистецтва і скульптури за доби незалежності України. Впровадження сучасних технологій у культурний простір, створення віртуальних музеїв та платформ для доступу до культурних ресурсів.

Відновлення та збереження історичних пам'яток. Зміцнення ролі молоді у створенні сучасної культурної картини, включно з розвитком субкультур, молодіжних ініціатив та освітніх проектів. Популяризація української історичної та культурної спадщини у світовому співтоваристві.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 10

4. Структура навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Давня та середньовічна історія України				
Тема 1. Вступ. Стародавня доба історії України	6	2	2	2
Тема 2. Утворення Київської Русі та Галицько-Волинської держави (IX – перша половина XIV ст.)	6	2	2	2
Тема 3. Українські землі за литовсько-польської доби (друга половина XIV – перша половина XVII ст.)	6	2	2	2
Тема 4. Козацька доба та геополітична роль України (XVI – перша половина XVII ст.)	6	2	2	2
Тема 5. Українські землі наприкінці XVII - XVIII ст.	6	2	2	2
Разом за змістовий модуль 1	30	10	10	10
Змістовий модуль 2. Нова та новітня історія України (XIX – XXI ст.)				
Тема 6. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.)	6	2	2	2
Тема 7. Українська національна революція 1917-1921 рр.	6	2	2	2
Тема 8. Українські землі у міжвоєнний період (1921-1939 рр.)	6	2	2	2
Тема 9. Україна у роки Другої світової війни та перші повоєнні роки (1939 – перша половина 50-х рр. XX ст.)	6	2	2	2
Тема 10. Україна у періоди «Хрущовської відлиги» та кризи радянської системи (друга половина 50-х рр. - початок 90-х р. XX ст.)	6	2	2	2
Тема 11. Сучасна Україна як незалежна держава	10	4	2	4
Разом за змістовий модуль 2	40	14	12	14
Змістовий модуль 3. Історія української культури				
Тема 12. Культурна спадщина та мистецтво стародавньої України	12	6	2	4
Тема 13. Особливості культурного процесу в Україні (кінець IX – перша половина XVI ст.)	12	6	2	4
Тема 14. Культура України другої половини XVI– XIX ст.	13	6	3	4
Тема 15. Розвиток української культури у XX-XXI ст.	13	6	3	4
Разом за змістовий модуль 3	50	24	10	16
ВСЬОГО	120	48	32	40

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 11

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Вступ. Стародавня доба історії України	2
2	Тема 2. Утворення Київської Русі та Галицько-Волинської держави (IX – перша половина XIV ст.)	2
3	Тема 3. Українські землі за литовсько-польської доби (друга половина XIV – перша половина XVII ст.)	2
4	Тема 4. Козацька доба та геополітична роль України (XVI – перша половина XVII ст.)	2
5	Тема 5. Українські землі наприкінці XVII - XVIII ст.	2
6.	Тема 6. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.)	2
7	Тема 7. Українська національна революція 1917-1921 рр.	2
8	Тема 8. Українські землі у міжвоєнний період (1921-1939 рр.)	2
9	Тема 9. Україна у роки Другої світової війни та перші повоєнні роки (1939 – перша половина 50-х рр. XX ст.)	2
10	Тема 10. Україна у періоди «Хрущовської відлиги» та кризи радянської системи (друга половина 50-х рр. - початок 90-х р. XX ст.)	2
11	Тема 11. Сучасна Україна як незалежна держава	2
12	Тема 12. Культурна спадщина та мистецтво стародавньої України	2
13	Тема 13. Особливості культурного процесу в Україні (кінець IX – перша половина XVI ст.)	2
14	Тема 14. Культура України другої половини XVI– XIX ст.	3
15	Тема 15. Розвиток української культури у XX-XXI ст.	3
	РАЗОМ	32

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 12

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Вступ. Стародавня доба історії України 1. Ключові джерела з історії України. 2. Періодизація історії України та культурного процесу. 3. Розвиток давніх культур і поява перших поселень на території України. 4. Утворення давньогрецьких колоній у Причорномор'ї. 5. Походження та розселення слов'янських племен на українських територіях.	2
2	Тема 2. Утворення Київської Русі та Галицько-Волинської держави (IX – перша половина XIV ст.) 1. Становлення Київської Русі як держави 2. Зовнішня політика перших київських князів. 3. Прийняття християнства в Київській Русі. 4. Формування міжнародних відносин Київської Русі з іншими державами. 5. Утворення Галицько-Волинської держави.	2
3	Тема 3. Українські землі за литовсько-польської доби (друга половина XIV – перша половина XVII ст.) 1. Польська експансія в українські землі наприкінці XIV ст. 2. Посилення польського впливу в Україні, покатоличення населення. 3. Політичний лад Великого князівства Литовського та його вплив на українські землі. 4. Об'єднання Литви та Польщі в Річ Посполиту. 5. Вплив Речі Посполитої на формування української самосвідомості.	2
4	Тема 4. Козацька доба та геополітична роль України (XVI – перша половина XVII ст.) 1. Теорії походження та виникнення козацтва. 2. Заснування Запорозької Січі та її структура. 3. Вплив Запорозької Січі на міжнародну карту та стосунки з Російською та Османською імперіями. 4. Політична організація та повстання в Гетьманщині. 5. Зовнішньо-політична діяльність Б. Хмельницького.	2
5	Тема 5. Українські землі наприкінці XVII - XVIII ст. 1. Україна в добу «Руїни». 2. Політика гетьмана І. Виговського. 3. Гетьманство І. Мазепи та І. Скоропадського. 4. Правління гетьманів П. Полуботка, Д. Апостола та К. Розумовського. 5. Посилення антиукраїнської політики за Катерини II.	2
6.	Тема 6. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.) 1. Історичне значення поділу Речі Посполитої 2. Реформи Олександра I та Олександра II. Скасування кріпацтва.	2

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1		Арк 24 / 13
	3. Реформи Франца Йосифа І. 4. Участь українців у національно-визвольних рухах та зовнішньополітичних діях. 5. Столипінська аграрна реформа.		
7	Тема 7. Українська національна революція 1917-1921 рр. 1. Відродження національних громадсько-політичних організацій. 2. Утворення Центральної Ради. 3. Діяльність М. Грушевського, В. Винниченка, М. Міхновського. 4. Проголошення незалежності, прийняття Конституції УНР. 5. Боротьба українців з білогвардійськими, польськими, та червоними військами.	2	
8	Тема 8. Українські землі у міжвоєнний період (1921-1939 рр.) 1. Міжнародне, політичне та соціально-економічне становище Української СРР на початку 20-х рр. ХХ ст. 2. Особливості запровадження НЕП в Україні. 3. Утворення Союзу РСР. 4. Формування сталінського режиму, колективізація та індустріалізація. 5. Голодомор в Україні (1921-1923 рр., 1932-1933 рр.).	2	
9	Тема 9. Україна у роки Другої світової війни та перші повоєнні роки (1939 – перша половина 50-х рр. ХХ ст.) 1. Початок Другої світової війни (1939 р) 2. Утворення ОУН. «Акт проголошення відновлення Української держави». 3. Масові репресії та Голокост. 4. Голодомор 1946-1947 рр. 5. Боротьба з «космополітизмом».	2	
10	Тема 10. Україна у періоди «Хрущовської відлиги» та кризи радянської системи (друга половина 50-х рр. - початок 90-х р. ХХ ст.) 1. Десталінізація в Україні. 2. «Хрущовська відлига». 3. Налагодження індустріального розвитку та наукового прогресу. 4. Український науково-технічний потенціал у космічній галузі як фактор досягнення зовнішньо-політичних цілей СРСР у холодній війні. 5. «Перебудова і гласність» (1985-1991 рр.): політичні та економічні реформи під керівництвом М. Горбачова.	2	
11	Тема 11. Сучасна Україна як незалежна держава 1. Розпад Радянського Союзу. 2. Референдум та прийняття Акту проголошення незалежності України (1991 р.). 3. Помаранчева революція (2004 р.). 4. Вступ України до ООН, ПАРЄ, ОБСЄ, підписання Угоди про асоціацію з ЄС у контексті євроінтеграційного курсу України. 5. Ключові аспекти російсько-української війни (з 2014 р.) та її вплив на світовий порядок і відносини між країнами в умовах сучасних глобальних політичних трансформацій.	4	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 14
12	Тема 12. Культурна спадщина та мистецтво стародавньої України 1. Специфіка української культури в контексті світової. 2. Етнокультура. Національна культура. 3. Монументальне мистецтво стародавньої України. 4. Трипільська культура та її особливості. 5. Світоглядні домінанти протоукраїнців.	4
13	Тема 13. Особливості культурного процесу в Україні (кінець IX – перша половина XVI ст.) 1. Державницька ідеологія, теоцентризм і проблема «двовір'я» Київської Русі. 2. Становлення української філософії. «Руська правда». 3. Відродження культурного життя у XV–XVI ст. 4. Формування «католицької Русі» у Західній Європі. 5. Берестейська унія (1596 р.) та її наслідки.	4
14	Тема 14. Культура України другої половини XVI– XIX ст. 1. Мистецькі школи при братствах, Києво-Печерській лаврі та Київському колегіумі. 2. Козацькі церкви як українське архітектурне явище. 3. Формування Києво-Могилянської академії. 4. Режим цензури та обмеження національних свобод української преси та освіти за часів Російської імперії. 5. Утвердження української мови як літературної (Т. Шевченко, П. Куліш, І. Франко).	4
15	Тема 15. Розвиток української культури у XX-XXI ст. 1. Модерністські тенденції в українській культурі початку XX ст. 2. Роль відкриття АУМ, УАН і НБУД у розвитку української культури. 3. Українська культура «Розстріляного Відродження». 4. «Шістдесятництво» – культурно-політичний рух другої половини XX ст. 5. Популяризація української історичної та культурної спадщини у світовому співтоваристві.	4
РАЗОМ		40

7. Індивідуальні завдання

Під час вивчення дисципліни передбачено виконання індивідуального завдання у формі написання Мікрореферату.

Мікрореферат як наукове дослідження виконується студентами самостійно державною мовою. Всі цитати та не власні твердження студента у тексті (обсягом не більше трьох рядків) мають супроводжуватися посиланнями на відповідне джерело в переліку літератури. Вимога до унікальності реферату – 60-70%. Для підготовки Мікрореферату використовуються наукові, навчальні та нормативні джерела. Текст Мікрореферату може ілюструватися рисунками, схемами, графіками, діаграмами, таблицями тощо.

Вимоги до структури Мікрореферату

Рекомендований обсяг Мікрореферату складає 3-4 друковані сторінки.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 15

Мікрореферат починається із зазначення ПП і групи студента. Далі послідовно наводяться тема, вступ, основна частина, висновки і список використаних джерел за такою структурою:

ПП, група студента

Тема

Вступ, основна частина, висновки.

Список використаних джерел.

Структурні елементи Мікрореферату:

Вступ (0,5 стор., розкривається стан досліджуваної проблеми - варто виділити дискусійні питання та нерозв'язані проблеми; обґрунтовується актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки.

Основна частина (відповідно до обраної тематики описується проведення дослідження - вичерпно розкривається основний зміст питання на основі обраного наукового методологічного апарату).

Висновки (0,5 стор. - пояснюється розв'язання проблеми, пропонуються перспективи розвитку для подальших досліджень - рекомендовано зазначити не тільки те позитивне, що вдалося виявити у результаті опрацювання теми, а й недоліки та проблеми).

Список використаних джерел (5 – 7 джерел) розміщується в списку згідно з порядком посилань у тексті або за абеткою прізвищ авторів.

Технічні вимоги до оформлення Мікрореферату

Мікрореферат зберігається в редакторі Microsoft Office Word на аркушах формату А4 (210x297 мм); шрифт - Times New Roman; кегль тексту 14 пт; міжрядковий інтервал - 1,0.

Текст розміщується на сторінці, залишаючи поля таких розмірів: верхнє і нижнє поля - 2 см; ліве поле - 3 см, праве поле - 1 см; абзац: відступ зліва - 0 см, відступ справа - 0 см, відступ першого рядка - 1 см; інтервал: перед - 0 пт, після - 0 пт, без додаткових інтервалів між абзацами. Слова без переносу, текст вирівнюється за шириною на сторінці.

Ілюстрації (малюнки, фотографії, схеми, діаграми, графіки) та таблиці розміщують як на одній сторінці з машинописним текстом, так і на наступних сторінках відразу після посилання на них за текстом. Вони нумеруються арабськими цифрами без знаку №. Ілюстрації позначаються словом «Рис.». Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць.

Посилання на літературу та інші інформаційні джерела наводять за текстом у квадратних дужках в кінці речення. Наприклад: [5], [12, с.43], де цифрами позначають порядковий номер джерела в переліку літератури та номери сторінок.

Літературні джерела вказуються лише ті, які використані при написанні Мікрореферату і, на які є посилання у тексті. Цей список (5 – 7 джерел) подається згідно чинних стандартів, зокрема, ДСТУ 8302:2015. URL:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 16

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/pravyloformlennyaspysskuvykorystanyhdzherel.pdf>.

Перелік тем до індивідуального завдання

1. Кімерійці, скіфи та сармати на території стародавньої України.
2. Соціальні аспекти життя стародавніх племен та культур на території України.
3. Роль Київської Русі у формуванні східнослов'янської цивілізації.
4. Галицько-Волинська держава як центральний елемент політичної карти Східної Європи.
5. Вплив Литви та Польщі на соціально-економічний розвиток України.
6. Релігійне життя та культурні особливості періоду литовсько-польської домінації.
7. Козацька армія Запорозької січі та її внесок у визвольні рухи.
8. Дипломатичні відносини та геополітичне положення України в епоху козацтва.
9. Політична нестабільність та соціальні конфлікти в кінці XVII ст.
10. Роль України в контексті великих європейських конфліктів XVIII століття.
11. Політика імперій щодо українського населення та його реакція (кінець XVIII – початок XX ст.).
12. Розвиток економіки та культури в умовах імперського устрою (кінець XVIII – початок XX ст.).
13. Період створення та діяльності Української Центральної Ради.
14. Зовнішні фактори та внутрішні конфлікти під час національної революції (1917-1921 рр.).
15. Економічна та соціальна ситуація в Україні у 1921-1939 рр.
16. Культурне відродження та літературні процеси у міжвоєнний період (1921-1939 рр.).
17. Вплив Другої світової війни на політичний та соціально-економічний розвиток України.
18. Перебудова суспільства та влади після закінчення Другої світової війни.
19. Політичні та економічні реформи періоду «Хрущовської відлиги».
20. Становлення та розвиток незалежності України у 1991 р.
21. Внутрішні та зовнішні виклики для сучасної української держави.
22. Українська архітектура та образотворче мистецтво стародавнього періоду.
23. Роль релігійних обрядів та традицій у формуванні культурної спадщини.
24. Становлення культурного процесу в Україні (кінець IX – перша половина XVI ст.).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 17

25. Взаємодія з іншими культурами та формування унікальної української культурної ідентичності (кінець IX – перша половина XVI ст.).
26. Літературні течії та розвиток освіти в Україні в епоху Відродження.
27. Вплив соціально-економічних трансформацій на культурний розвиток у XX ст.
28. Культурна сцена та літературне життя українського народу за часів СРСР.
29. Сучасні тенденції української культури та її взаємодія зі світовими течіями.
30. Роль популяризації української історичної спадщини у світі.

8. Методи навчання

Результат навчання	Методи навчання
РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.	- вербальні (лекції-візуалізації, лекції у формі прес-конференцій, лекції-бесіди, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій, пояснення, розповідь, бесіда); - наочні (ілюстрація, демонстрація); - практичні (тестування, творчі завдання); - пояснювально-ілюстративний (передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами); - продуктивний (самостійний пошук відповідей на питання); - метод проблемного викладу; - частково-пошуковий (евристичний); - дослідницький метод; - дискусійний метод; - інтегровані методи навчання: заняття-ділова зустріч, заняття-навчальна конференція; - інтерактивні методи навчання: світове кафе, оксфордські дебати, мозковий штурм, бліц-опитування, квізи; - нові форми роботи з інформацією: інфографіка, сторітелінг, скрайбінг, скетчноутінг. - ситуаційний метод, рішення кейсових завдань
РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.	- вербальні (лекції-візуалізації, лекції у формі прес-конференцій, лекції-бесіди, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій, пояснення, розповідь, бесіда); - наочні (ілюстрація, демонстрація); - практичні (тестування, творчі завдання); - пояснювально-ілюстративний (передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами); - продуктивний (самостійний пошук відповідей на питання); - метод проблемного викладу; - частково-пошуковий (евристичний); - дослідницький метод; - дискусійний метод; - інтегровані методи навчання: заняття-ділова зустріч, заняття-навчальна конференція; - інтерактивні методи навчання: світове кафе, оксфордські

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 18
дебати, мозковий штурм, бліц-опитування, квізи; - нові форми роботи з інформацією: інфографіка, сторітелінг, скрайбінг, скетчноутінг. - ситуаційний метод, рішення кейсових завдань		

9. Методи контролю

В основу системи оцінювання навчальної дисципліни покладено поточний та модульний контроль результатів навчання і принцип накопичення зароблених здобувачем вищої освіти балів.

Поточний контроль – це оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу під час проведення аудиторних занять, при виконанні індивідуальної і самостійної роботи.

Контроль виконання індивідуальних завдань - захист індивідуального завдання.

Контроль виконання самостійної роботи студентами здійснюється на практичних заняттях дисципліни.

Модульний контроль – це оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу змістових модулів. Модульний контроль проводиться у вигляді модульної контрольної роботи.

Підсумковий (семестровий) контроль:

1. Накопичення рейтингових балів в межах дисципліни проводиться в балах, які у підсумку переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

2. Загальна кількість балів на останньому занятті з навчальної дисципліни оприлюднюється здобувачам вищої освіти та виставляється в відомість обліку успішності академічних груп.

3. У випадку погодження здобувача вищої освіти з оцінкою поточної успішності, вона вважається остаточною, враховується як результат семестрового контролю і вноситься у залікову книжку.

4. У разі незгоди здобувача вищої освіти з результатами поточної успішності, оцінка з дисципліни виставляється за результатами дистанційного складання заліку. До тестування допускаються здобувачі, які отримали 50 і більше балів.

5. У разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то в відомість за національною шкалою виставляється оцінка “не зараховано” (“F” та “FX” відповідно до шкали ЄКТС).

Способи перевірки досягнення програмних результатів навчання

В ході вивчення дисципліни досягнення програмних результатів навчання контролюється шляхом застосування наступних видів контролю:

Результат навчання	Методи контролю
РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману	- усне опитування; - виступ на практичних заняттях (з рефератом,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1 Арк 24 / 19	
з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.	презентацією, участь в дискусії); - робота в групі; - виконання завдань самостійної роботи (зокрема, у цифровому освітньому середовищі); - поточне тестування (зокрема, у цифровому освітньому середовищі); - взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів; - графічна перевірка; - практичний контроль; - виконання модульної контрольної роботи; - захист індивідуального завдання.	
РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.	- усне опитування; - письмовий контроль (відповіді на запитання лекційного курсу); - виконання практичних завдань (зокрема, у цифровому освітньому середовищі); - виступ на практичних заняттях (з рефератом, презентацією, участь в дискусії); - робота в групі; - виконання завдань самостійної роботи (зокрема, у цифровому освітньому середовищі); - поточне тестування (зокрема, у цифровому освітньому середовищі); - самоконтроль та самооцінка; - взаємоконтроль, рецензування відповідей інших студентів; - графічна перевірка; - практичний контроль; - виконання модульної контрольної роботи; - захист індивідуального завдання.	

10.Розподіл балів

Оцінювання досягнень здобувачів за дисципліною за кількісним критерієм здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, FХ, F).
Бали розподілені за темами дисципліни наступним чином:

Критерії оцінювання за темами дисципліни

Критерії оцінювання																		Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	МКР1	T6	T7	T8	T9	T10	T11	МКР2	T12	T13	T14	T15	МКР3	100
4	4	4	4	4	10	5	5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	10	

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи № 1

Структурна частина картки	Максимальна кількість балів
Питання 1	5
Питання 2	5
Разом	10

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 20

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи № 2

Структурна частина картки	Максимальна кількість балів
Питання 1	3
Питання 2	3
Питання 3	3
Розробка мультимедійної презентації МКР	1
Разом	10

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи № 3

Структурна частина картки	Максимальна кількість балів
Питання 1	3
Питання 2	3
Питання 3	3
Розробка мультимедійної презентації МКР	1
Разом	10

Критерії оцінювання залікової роботи

Структурна частина картки	Максимальна кількість балів
Тестові завдання	100
Разом	100

Шкала оцінювання

За шкалою ЄКТС	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Борисова О., Климов А. Історія Української державності. У 2-х томах. Київ: Кондор, 2018. URL: <https://online-condor.com.ua/catalog/humanitarna-literatura/istoriya-ukrayinskoyi-derzhavnosti-pidruchnyk-dlya-vyshchychk>.
2. Вирський Д. Початок сучасності: друга хвиля глобалізації, кінець Старого Порядку та Україна (XV – середина XIX ст.). вид. 2-е, доп. Київ: Інститут історії України, 2022. 217 с. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016347.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 21

3. Войтюк О. С. Відображення історії ракетно-космічної галузі в сучасних музейних експозиціях України крізь призму інтелектуального простору та науково-конструкторської діяльності академіка НАН України С.М. Конюхова (1937–2011). Історія науки і біографістика: електрон. наук. фах. вид. 2019. № 3. URL: <http://inb.dnsgb.com.ua/2019-3/10.pdf>.

4. Грицак Я. Й. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX–XX ст.: навч. посібник. Київ: Генеза, 2019. 360 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Hrytsak_Yaroslav/Narys_istorii_Ukrainy.pdf.

5. Даниленко В. М., Крупина В. О., Кульчицький С. В., Лисенко О. Є., Стяжкіна О. В., Якубова Л. Д. Україна в епіцентрі протистояння світових систем (1939–1990). Київ: Академперіодика, 2021. 544 с. URL: http://lib.ntu.edu.ua/catalog/docs/Books%20by%20other%20organizations/%D3%EA%F0%E0%BF%ED%E0.%20%CD%E0%F0%E8%F1%E8%20%B3%F1%F2%EE%F0%B3%BF.%20UNI_1939-1990.pdf.

6. Енциклопедія історії України: Додатковий том. Кн. 1: А–Я / гол. ред. В. А. Смолій. Київ: Наукова думка, 2021. 773 с. URL: <http://resource.history.org.ua/item/0016509>.

7. Єфіменко Г. Г., Кульчицький С. В., Пиріг Р. Я., Скальський В. В., Якубова Л. Д. Україна й українці в постімперську добу (1917–1939). Київ: Академперіодика, 2021. 620 с. URL: https://www.academia.edu/98048691/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0_%D0%B9_%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%86%D1%96_%D0%B2_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%D0%BC%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%83_%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%83_1917_1939.

8. Історія ракетно-космічної науки і техніки України: монографія / відп. ред. В.П. Горбулін. Київ: Фенікс, 2021. 455 с. URL: <https://zenodo.org/records/8106033>.

9. Історія та культура України: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 480 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/546/1/%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0%20%D1%83%D0%BA%D1%80%202018.pdf>.

10. Історія України, українського народу та його культури у журналі «Визвольний шлях»: Систематичний покажчик (1948 – серпень 1991) / відп. ред. В. Даниленко. Київ: Інститут історії України, 2021. 346 с. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016741.

11. Історія української культури (від стародавніх часів до XIX століття):

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 22

ілюстрована хрестоматія. У 3-х частинах. / за загал. ред. Ю. С. Сабадаш. Ч. І. Київ: Ліра-К, 2020. 320 с. URL: <https://repository.mu.edu.ua/jspui/handle/123456789/2767>.

12. Смолій В., Степанков В., Горобець В., Чухліб Т. Дипломатія Українського Гетьманату в міжнародних політичних комбінаціях раннього нового часу. Київ: Інститут історії України, 2022. 512 с. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0017061.

13. Тетарчук І.В., Дяків Т.Є. Історія України: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2018. 188 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/pidgotovka/istoriya-ukraini-tetarchuk-iv-1/read>.

14. Українська революція і державність (1917–1921 рр.): наук.-бібліогр. вид. / за заг. ред. Л. А. Дубровіної. Київ: НБУВ, 2018. 817 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Avtorskyi_kolektyv/Ukrainska_revoliutsiia_i_derzhavni_st_19171921_rr_Naukovo-bibliohrafichne_vydannia.pdf.

15. Українське суспільство в 1960–1980-х рр. Історичні нариси: кол. монографія / відп. ред. В. Даниленко. Київ: Інститут історії України, 2021. 959 с. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ffda1a7d-e58b-4fe9-9d1f-9e0c381428e0/content>.

16. 30 років Незалежності України: наукове осмислення. Бібліографія / наук. ред., вступ. ст.: Г. В. Боряк, В. В. Головка. Київ: ВД «Вініченко», 2021. 635 с. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0015972.

17. Kolesnyk I. Global History. Conceptual History / Preface V. A. Smoliy, A. I. Kudryachenko / NAS of Ukraine. Institute of History of Ukraine, State Institution 'Institute of World History of the National Academy of Sciences of Ukraine'. Kyiv, 2022. 344 p. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016742.

Допоміжна література

1. Букач В. М. Історія української культури. Посібник: методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти. Одеса: ПНПУ, 2021. 120 с. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/11161/3/%D0%91%D1%83%D0%B%D0%B0%D1%87%20%D0%92.%20%D0%9C.%20%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97%20%D0%B>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 23

[A%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8.%20%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4.%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC.%202%20%D0%B2%D0%B0%D1%80..doc.pdf](#).

2. Головка В. Вторгнення. 2022. Широкомасштабна агресія Росії проти України / відп. ред. В. Смолій. Київ: Інститут історії України, 2023. 602 с. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0017873.

3. Гула Р. В., Передерій І. Г., Дерев'яно Л. І. Історія української культури у схемах, таблицях та ілюстраціях: навч. посіб. Київ: «Каравела», 2019. 180 с. URL: http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2021/Gula_2019_180.pdf.

4. Звід пам'яток історії та культури України: Енциклопедичне видання. Кн. 1: Київ. Ч. 3: С–Я / відп. ред. П. Тронько та ін. Київ: Голов. ред. Зводу пам'яток історії та культури при вид-ві «Українська енциклопедія» ім. М.П. Бажана; Інститут історії України НАН України, 2021. 980 с. URL: <http://resource.history.org.ua/item/0001112>.

5. Історія України: навч. посібник для підготовки до іспитів. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 188 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/pidgotovka/istoriya-ukraini-tetarchuk-iv-1/read>.

6. Місця пам'яті української дипломатії: енциклопедичний довідник / упоряд., заг. ред. І. Матяш. Київ: Горобець, 2022. 672 с. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0016737.

7. Огієнко І. Історія українського друкарства. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 504 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/gumanitarni-nauki/istoriya-ukrainskogo-drukarstva-1/read>.

8. Огородник Я. Гетьманування Івана Скоропадського / укладачі В. Рекрут, Ю. Степанчук. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2023. 212 с. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=ELIB&P21DBN=ELIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=0017877.

9. Польське національне повстання 1830-1831 рр. на Правобережній Україні: від міфів до фактів: кол. монографія / за ред. І. Кривошеї, Н. Моравця. Київ: КНТ, 2019. 264 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/gumanitarni-nauki/polske-natsionalne-povstannya-1830-1831rrna-pravoberezhniy-ukraini-vid-mifiv-do-faktiv-krivosheya-i-1/read>.

10. Польське національне повстання 1863-1864 рр. на Правобережній Україні: від міфів до фактів: кол. монографія / за ред. І. Кривошеї, Н. Моравця. Вид. 2-е: Київ: КНТ, 2019. 185 с. URL:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.11- 05.01/081.00.1/Б/ОК7- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 24 / 24

<https://culonline.com.ua/catalog/gumanitarni-nauki/polske-natsionalne-povstannya-1863-1864-rr-na-pravobereznyi-ukraini-vid-mifiv-do-faktiv-krivosheya-ii-1/read>.

11. Шауренко О., Барвінок О. Історія первісного суспільства: навч. посіб. Київ: Кондор, 2022. 192 с. URL: <https://online-condor.com.ua/catalog/humanitarna-literatura/istoriya-pervisnoho-suspilstva-navch-posib>.

12. А PRIMA FACIE: Студії з історії Європи: кол. монографія / за ред. Р. Димчика, І. Кривошеї. Київ: КНТ, 2021. 272 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/gumanitarni-nauki/a-prima-facie-studii-z-istorii-evropi-monografiyayu-za-red-i-krivoshei-1-1>

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт Верховної Ради України - <https://www.rada.gov.ua/>.
2. Сайт електронного архіву бібліотеки Державного університету «Житомирська політехніка» - <http://eztuir.ztu.edu.ua/>.
3. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua/>.
4. Сайт електронної бібліотеки НБУ ім. Я. Мудрого. Культура України - <https://elib.nlu.org.ua/>.
5. Сайт бібліотеки українських підручників - <http://pidruchniki.ws/>.
6. Сайт освітнього ресурсу «Українська бібліотека LibreTexts» - <https://ukrayinska.libretexts.org/>.
7. Сайт електронної бібліотеки CulOnline - <https://culonline.com.ua/>.
8. Сайт електронної бібліотеки OnlineКондор - <https://online-condor.com.ua/>.
9. Сайт освітнього ресурсу «Українська бібліотека LibreTexts» - <https://ukrayinska.libretexts.org/>.
10. Сайт електронної бібліотеки «Олді+» - <http://ebooks.olddiplus.ua/>.
11. Сайт Інституту історії України НАНУ - <http://history.org.ua/uk>.
12. Сайт Українського інституту національної пам'яті - <https://uinp.gov.ua/>.
13. Сайт електронної бібліотеки diasporiana.org.ua - <https://diasporiana.org.ua/category/istoriya/>.
14. Історія; Історія української культури. Ізборник - <http://litopys.org.ua/>.
15. Українська історична книга - <http://historybooks.com.ua/>.
16. Українська військова історія - <http://litopys.org.ua/>.
17. Сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президентіві України - <http://www.niss.gov.ua>.
18. Сайт ЮНЕСКО - <https://www.unesco.org/>.